

РЕШЕНИЕ

№ 121

гр. В., 26.09.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – В. в публично заседание на двадесети септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Г. П. Й.

при участието на секретаря А. А. Т.
като разглежда докладваното от Г. П. Й. Гражданско дело № 20231300100184
по описа за 2023 година

Производството е по реда на Глава 28 ГПК „Поставяне под запрещение”.

Делото е образувано по исковата молба на от И. А. М.,ЕГН *****
с адрес гр.В. чрез. адв.Д. Д.-АК В. против А. Й. И.,ЕГН ***** с адрес гр.В.

Ищцата поддържа,че баща и А. И. страдал от съдова деменция, като първите симптоми били отпреди около 10 години . През всичките години до настоящият момент приемането на медикаменти за овладяване на състоянието му се реализирали с променлив успех.Ищцата и семейството и се стремели да му осигурят висококвалифицирано медицинско обслужване като възможност за подобряване на здравословния статус, като това било съобразено и изцяло обслужвало най-добрия му интерес. Към настоящият момент здравословното състояние на ответника било тежко,не желаел да спазва режим и не приемал терапия.

Забелязало се влошаване на състоянието му от около 3 години . Преди просто тръгвал нанякъде с автомобила си, но понякога не успявал да се върне у дома. Той нямал съзнание за болест, отказвал да приема медикаменти, а всъщност имал и други съпътстващи заболявания като хипертония и диабет.

Не желаел да посещава лекари, като в краен етап на влошаване просто бил пренасян.

В момента се хранел непостоянно. Нямал доверие на никого, носел и си криел документите, парите и след това следвали скандали, защото и той самият не знаел вече къде ги е поставил.

На тази житейска ситуация вече не се издържало. Когато дори и за малко е оставен без надзор ,той излизал и се разхождал. Издирван бил многократно и винаги бил намиран с помощта на органите на Полицията.

Поддържа се ,че А. И. не е в състояние сам да се грижи за себе си, да носи отговорност за действията си и да взема решения.

Иска се да бъде постановено решение ,с което А. Й. И. да бъде поставен под пълно запрещение.

Към молбата са приложени :

Медицински протокол на ЛКК изх.№ 595/27.04.2023г. на МБАП „С. П.“ АД В.;

Медицинска характеристика изх. № 230/27.04.2023г.;

Адвокатско пълномощно.

Ответникът,редовно призован ,не е взел становище по делото.

Становището на Окръжния прокурор В. Н. е за уважаване на иска и поставяне на ответника под пълно запрещение.

След като взе предвид събраните по делото доказателства ,Съдът приема за установено от фактическа страна следното :

Ответникът А. И. страда от съдова деменция, като първите симптоми се появили преди около 10 години . Приемът на медикаменти за овладяване на състоянието му не водело до трайно позитивни резултати.

Ответникът живее в жилището само със своята съпруга - Е.Тя основно се грижи за него, като и помагат ищцата И. М. и съпругът и.

Преди около 3 години започнало влошаване на състоянието му. Към настоящият момент здравословното му състояние е тежко,ответникът не желае да спазва режим и не приема терапия.Той няма съзнание за болест, отказва да приема медикаменти,не желае да посещава лекари, като в краен

етап на влошаване се налага близките му да го пренасят.

Ответникът А. Й. И. няма доверие на никого, крие си документите, парите и след това следват скандали, защото и той самият не знае вече къде ги е поставил.

Оставен дори и за малко без надзор ,ответникът А. Й. И. излиза и се разхожда без да умее да се върне-горното налага издирването му от близките и прибягване до помощта на полицията. Ако ищцата и съпругът и са на работа се налага да прекратят изпълнението на трудовите си задължения и да го търсят из града.

Като вземе решение да излиза съпругата му не може да го спре, защото той е физически по- силен и проявява агресия и тя се принуждава да го пусне и после звъни по телефоните на дъщеря си и на зет си и ги уведомява,че ответникът е излязъл някъде из града.

Ответникът А. Й. И. не може да преценява правилно стойността на парите, но знае че са пари,че са някаква ценност и си крие пенсията. Няма абсолютно никаква представа за стойността на парите, за това колко струва една вещ, дори и приблизително.

Много пъти ответникът А. Й. И. излизал и казвал че отива нощна смята в Химическия комбинат,където работел преди години.

Ответникът А. Й. И. не винаги може да разпознае близките си,които се грижат за него ,понякога ги разпознава,понякога не.Вечерта преди съдебното заседание свидетелят М. М. отишъл да го бръсне,като ответникът не можал да го познае, казал, че е някакъв човек от Раброво. За пръв път не разпознал сина си К.Й. преди около три години, когато се усмихвал и гледал странно, личало си, че се опитва да познае сина си , но не успявал. Горното се повтаряло след това многократно.В началото казвал,че познава сина си , но не проявявал никакъв интерес към живота му, което показвало, че само формално се съгласява , но няма спомен. Веднъж синът му го поканил да отидат в другата стая да си поговорят, а ответникът А. Й. И. казал „Остави ме на мира!“, като синът не разбрал какъв смисъл влага ответникът в тези думи. Друг път ответникът реагирал на желанието за комуникация като се завил през глава и не казал нищо.

Ответникът А. Й. И. не е ориентиран във времето, не може да каже коя година е, кой месец е. Категорично не може да каже кои са президент или

министър председател и прочие.

Ответникът А. Й. И. няма абсолютно никаква представа за стойността на парите, за това колко струва една вещ, дори и приблизително.

Ответникът А. Й. И. не може да се обслужва сам, не може да се преоблича сам, това се прави от съпругата му и от дъщеря му ,както и от жена ,която идва всеки ден да помага. Те също така и го хранят, той не е в състояние да си сготви някаква храна. Не може да си сервира сам.

Не може да се сети да отиде до тоалетната по физиологична нужда и задоволява физиологичните си нужди където се намира.

Вещото лице В. В. Д. след психологически преглед на ответника А. Й. И., ЕГН: ***** на 08.09.2023 г. е представила заключение ,в което се сочи,че ответникът е контактен по време на интервюирането,във видимо добро настроение, любезен и склонен да отговаря на въпроси. По време на прегледа са установени когнитивни нарушения. Най-ясно изразена дисфункция се наблюдава при краткосрочната памет и възприятието. Ответникът изразява желание да отговори бързо на зададен към него въпрос, но се замисля дълго за отговор. Отговорът идва на основата на налучкване, след което изчаква отсрещната страна да потвърди или да отрече. При потвърждение не променя твърдението си до края на разговора, а при отказ, дори на реален факт, той дава друго предположение, докато не получи съгласие. Получаването на съгласие го успокоява и го кара да се чувства сигурен.

По време на разговора ответникът А. И. предположил, че се намира в жилището, в което живее, но причината, която дал за присъствието му там не съответствала на реалната ситуация. Не помнел какво е закусвал час по-рано, но се опитвал да се сети, като многократно си повтарял въпроса на глас. Тази реакция можело да е отражение на опит да се сети, както и на опит да възприеме самия въпрос. След негово предположение, че вещото лице е неговата внучка, без да получи нито потвърждение, нито отрицание в отговор, до края на срещата изразявал очакване да разбере познал ли е, но не се осмелил да зададе въпрос директно, с цел да прикрие, че няма категоричен отговор. За името на внучката си не се сетил, но успял да се сети за името на дъщеря си, като изразявал несигурност, докато я посочвал в стаята.

Вещото лице дава заключение ,че ответникът А. Й. И. не може да се

грижи за своите работи по смисъла на чл. 5, ал. 1 от Закона за лицата и семейството, че е дезориентиран за време, място и обстоятелства. Необходим е придружител за неговото благополучие. Предвид състоянието му са възможни редица рискове, сред които да се загуби, да се самонарани, да нарани друг човек, да бъде лесно подведен и измамен с цел лична облага за негова сметка. От съществено значение за неговото здравословно състояние е и да приема редовно предписаните му медикаменти.

Горната фактическа обстановка се доказва по несъмнен начин от показанията на свидетелите М. Ц. М. и К. А. Й. , от представените с исковата молба документи и от заключението на вещото лице В. В. Д. .

При личното си възприятие на ответника Съдът констатира, че отразеното в посочените по-горе медицински документи отразява обективната истина - при посещение в дома на ответника съдът констатира, че ответникът е дезориентиран за време и пространство, че не може да разпознае съпругата си и дъщеря си и че не може да установи вербален контакт с тях, не може да си спомни какво е закусвал.

Така установената фактическа обстановка налага следните правни изводи:

Предявеният иск е допустим - исковата молба изхожда от лице, което има правен интерес с оглед разпоредбата на чл. 336, ал. 1 от ГПК.

Разгледан по същество, искът е основателен:

Съгласно чл. 5 от ЗЛС, непълнолетните и пълнолетните, които поради слабоумие или душевна болест не могат да се грижат за своите работи, се поставят под пълно запрещение и стават недееспособни. Пълнолетните с такива страдания, чието състояние не е така тежко, за да бъдат поставени под пълно запрещение, се поставят под ограничено запрещение.

За да се постави едно лице под запрещение - пълно или частично, е необходимо едновременно да са налице две условия. Първото е очертано от т.нар. медицински критерий - то да е болно от слабоумие или душевна болест. Слабоумието е умствена недоразвитост от раждането, като идиотия, инбецилност, дебилност, олигофрения, а душевната болест (психопатия) е страдание на умствено развито лице, което обаче има за последица такова разстройство на съзнанието, което сочи на промяна на личността и обуславя неадекватно поведение. Второто кумулативно необходимо условие, за да се

постави едно лице под запрещение е наличието на правния критерий - то да не може да се грижи за своите работи. Преценката за това се прави от съда. За да може да се грижи за своите работи, лицето следва да разбира предписанията на правните норми и да съобразява поведението си с тях, да се ориентира в социалната среда и да може да ръководи постъпките си, като преценява последиците от тях. Грижата за своите работи включва и отношението към обществото и съобразяване с установения в него ред, т.е. лицето следва да се държи нормално. Поставянето в зависимост на кумулативност на двата законови критерия по чл. 5 от ЗЛС означава, че не е достатъчно лицето да страда от слабоумие или (и) душевна болест, за да бъде поставено под запрещение. Необходимо е с оглед конкретното му поведение да се преценява дали то може да се грижи за своите работи – в този смисъл Решение № 379 от 7.05.2009 г. на ВКС по гр. д. № 1320/2008 г., I г. о., ГК, докладчик съдията Б. Д.

Болестното състояние от атеросклерозата не е психична, а неврологична болест. Тя не е еднозначна и със слабоумието, освен ако вследствие на атеросклерозата е настъпило и дементно състояние, и то такова, което да води до извод за изразено слабоумие, пречка да се ръководят постъпките от страна на болното лице /Решение № 1270 от 20.12.2008 г. на ВКС по гр. д. № 3856/2007 г., IV г. о., ГК, докладчик съдията М. Ф/.

При така изяснената фактическа обстановка, събраните по делото доказателства – медицинските документи и придобитото лично впечатление на съда за състоянието на ответника, последният се преценява като недееспособен и с оглед охраняване на интересите му следва да бъде поставен под пълно запрещение с произтичащите от това законни последици.

С оглед разпоредбата на чл. 338, ал. 3 от ГПК, след влизане на решението в сила, препис от същото следва да се изпрати на органа по настойничеството-Община В.

Водим от горното и на основание Чл. 338 ГПК Съдът

РЕШИ:

ПОСТАВЯ ПОД ПЪЛНО ЗАПРЕЩЕНИЕ А. Й. И., ЕГН ***** с адрес гр. В.

Решението може да се обжалва пред Софийския апелативен съд в двуседмичен срок от връчването на препис.

Препис от решението, след влизането му в законна сила, да се изпрати на органа по настояничеството към община гр. В. (кмета на същата или упълномощено от него длъжностно лице), за учредяване на настояничество.

Съдия при Окръжен съд – В _____